

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รูปแบบการออมของครัวเรือนในภาคเกษตร

ผู้เขียน

นางสาววรัญญา ไชยทารินทร์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ศศิเพ็ญ พวงสายใจ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษารูปแบบการออมของครัวเรือนในภาคเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1)พฤติกรรมกรออมของครัวเรือนในภาคเกษตร 2)ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณเงินออมของครัวเรือน 3)ปัจจัยที่กำหนดการออมในรูปแบบต่างๆของครัวเรือน โดยเลือกจังหวัดลำพูนเป็นตัวแทนครัวเรือนในภาคเกษตร ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่าง และในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมแต่ละรูปแบบใช้สมการถดถอยในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ครัวเรือนในภาคเกษตรมีหัวหน้าครัวเรือนเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 52 ปี จบชั้นประถมศึกษา ครัวเรือนส่วนใหญ่ทำนาปี ทำสวนลำไย สวนมะม่วง เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา และสุกร โดยมีรายได้จากการรับจ้างทางการเกษตรเป็นรายได้เสริม มีรายได้เฉลี่ยจากการเกษตรเฉลี่ย 92,368 บาทต่อปี มีเงินออมเฉลี่ย 75,286 บาทต่อปี จากแบบจำลองปัจจัยเป็นตัวกำหนดปริมาณเงินออมของครัวเรือน พบว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุมากจะมีเงินออมมาก ครัวเรือนที่มีรายได้จากการเกษตรมากจะมีเงินออมมาก และครัวเรือนที่มีจำนวนผู้พึ่งพิงมากจะมีเงินอมน้อย ส่วนมูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือน ไม่มีอิทธิพลต่อระดับเงินออม

รูปแบบการออมของครัวเรือนในภาคเกษตร แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือรูปแบบเงินฝากและรูปแบบทรัพย์สิน พบว่า ครัวเรือนมีการออมในรูปแบบที่ดินมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84 ของครัวเรือนทั้งหมด ออมในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ทองคำ ธนาคารพาณิชย์ และประกันชีวิต ตามลำดับ การที่ครัวเรือนออมในรูปแบบที่ดินมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากที่ดินเป็นทรัพย์สินที่มีอยู่และใช้ในการประกอบอาชีพ มีมูลค่าที่ดินเฉลี่ย 72,773 บาทโดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมในรูปแบบที่ดิน เนื่องจาก สามารถนำไปค้าประกันในการขอกู้ได้ และใช้ประกอบอาชีพ การออมในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 72 ของครัวเรือนทั้งหมด มีเงินออมเฉลี่ย 82,892 บาท ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมในรูปแบบกลุ่มออมทรัพย์ในพื้นที่ เนื่องจาก เพื่อเก็บไว้ใช้สำหรับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตรหลานในอนาคต เพื่อใช้จ่ายยามชรา สามารถใช้บริการได้สะดวก ใกล้บ้าน ไม่ยุ่งยาก การออมในรูปแบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 45 ของครัวเรือนทั้งหมด มีเงินออมเฉลี่ย 76,347 บาท ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมในรูปแบบนี้เนื่องจากเป็นสถาบันการเงินที่เป็นที่พึ่งหลักของเกษตรกรและสะดวกในการใช้บริการ การออมในรูปแบบทองคำ คิดเป็นร้อยละ 15.3 ของครัวเรือนทั้งหมด มีมูลค่าทองคำเฉลี่ย 90,683.4 เหตุผลที่ออมในรูปแบบทองคำ เนื่องจาก เก็บไว้เก็บกำไรในอนาคต และเป็นการแสดงถึงความมั่งคั่งของผู้ครอบครอง การออมในรูปแบบธนาคารพาณิชย์ คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของครัวเรือนทั้งหมด มีเงินออมเฉลี่ย 112,191 บาท ปัจจัยที่ออมในรูปแบบนี้เนื่องจาก ความมั่นคงของสถาบัน การให้บริการ และเป็นสถาบันที่น่าเชื่อถือ สู้ด้อยออมในรูปแบบประกันชีวิต คิดเป็นร้อยละ 1.5 ของครัวเรือนทั้งหมด เนื่องจาก คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต และป้องกันความเสี่ยง

Thesis Title	Saving Patterns of Agricultural Households	
Author	Miss Warunya Chaitarin	
Degree	Master of Economics	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Sasipen Phungsaichai	Advisor
	Asst. Prof. Dr. Piyaluk Buddhawong	Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this study are as follow. First, to examine the saving behavior of agricultural households. Second, to determine factors influencing on household saving. Third, to determine factors influencing on each saving pattern. Selected agricultural household in Lamphun Province with the sample size of 400. Questionnaire was used for interview. Regression Analysis was used in analyzing data.

The results of agricultural household revealed that by average the heads of household were men with an average age of 52 and primary school graduation. There were 2 persons in one household who gain income. The dependent rate was 2 persons in one household. Most of them grew rice, longan, and mango orchard. They raised chicken, catfishes, and pigs. The average household income from agricultural was 92,368 baht per year. The saving was 75,289 baht per year. The important factors which statistically affected household's saving were age of the head of household, income, dependency rate while total asset had no statistically influenced on saving.

The saving patterns were divided in two categorie : deposit money and save in asset. The results showed that 84 % save in term of land the most. They save in term of deposit at the local saving groups, deposit at Bank for Agriculture and Cooperatives, invest in buying gold,

and deposit at commercial bank and insurance, respectively. The high savings in term of land was because land was already their own property, can be used as collateral in loaning and can be used for growing crop. The value of land was 72,773 bath by average. Seventy two percents of households save in term of deposit at local saving groups with an average of 82,892 bath. The reason to save of this pattern was because this saving could to be used for offspring future expenses or towards retirement. It was also convenience to save the money with local group savings as it was nearby the house, and the process of savings were not complicated. The saving with Bank for Agriculture and Cooperatives equated to 45 percents of all households with an average of 76,347 bath. Financial institution was the savings factors as it was the main support for farmers and it was also convenience. Savings in term of purchasing gold equated 15.3 percents of all household with an average of 90,683 bath. Factors that attributed to this type of savings plan had to do with direct personal benefit and warranty on risks as gold could be saved for speculation and also showed the owner wealthy. Savings with Commercial Bank equated 12.5 percents of all households with an average of 112,191 bath per year. Risk warranty and security, service, and reliability of financial institution were the factors that had impact on saving of this pattern. The last, savings in term of life insurance equated only 1.5 percents of all households for personal benefit and risk prevention expected in the future.